

LJSPFF LATINA PRO NELATINÁŘE – HODINA IX.

Substantiva 4. a 5. deklinace

PÁD/ČÍSLO	SINGULÁR (sg.)	PLURÁL (pl.)
NOMINATIV	exercit-us (mask.), cornū (neutra)	exercit-ūs, cornua
GENITIV	exercit-ūs, cornūs	exercit-uum, cornuum
DATIV	exercit-uī, cornū	exercit-ibus, cornibus
AKUZATIV	exercit-um, cornū	exercit-ūs, cornua
VOKATIV	exercit-us!, cornū!	exercit-ūs!, cornua!
ABLATIV	exercit-ū, cornū	exercit-ibus, cornibus

PÁD/ČÍSLO	SINGULÁR (sg.)	PLURÁL (pl.)
NOMINATIV	rēs, diēs (feminina)	rēs, diēs
GENITIV	rēī, diēī	rērum, diērum
DATIV	rēī, diēī	rēbus, diēbus
AKUZATIV	rēm, diem	rēs, diēs
VOKATIV	rēs, diēs!	rēs, diēs!
ABLATIV	rē, diē	rēbus, diēbus

Substantiva končící na *-us* jsou zpravidla maskuliny, zapamatujte si slovní spojení výjimek feminin:

Acus acuta, domus ampla, manus dextra, porticus publica, tribus urbana (*Idus, uum, f.* – Idy, v římském kalendáři 13. nebo 15. den měsíce)

V dativu plurálu můžete u některých substantiv této deklinace najít místo *-ibus*: *-ubus*. Nemělo by vás to překvapit (*arcubus, artubus, tribubus*.)

EXERCITIONES

I. Přeložte a určete pády u substantiv 4. a 5. deklinace:

Dies diei similis est.

Amicus certus in re incerta cognositur.

Antiquis temporibus Carthago inimica rei publicae Romanae erat.

Laboriosa iuventus spes patriae nostrae semper erat, est atque erit.

Fortuna manu caeca munera dividit.

Vitae cursus brevis est.

Formae curruum sunt variae.

Vox cornuum militibus Romanis signum proelii erat.

Ut magistratibus leges praesunt, ita populo praesunt magistratus.

II. Přeložte:

De diebus et mensibus

Dies est parva pars anni, hora est pars diei. Vicissitudines dierum ac noctium motus terrae (rotatio) circum solem efficit. Longitudo dierum et noctium diversa est. In nostris regionibus aestate dies longi sunt, hieme breves. In calidis regionibus Africae ac noctes per totum annum aequae sunt lognitudinis.